

RP 27/2010 rd

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till ändring av 15 § i lagen om statens kapitalplaceringar i inlåningsbanker

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att tiden för tillämpning av lagen om statens kapitalplaceringar i inlåningsbanker ändras. Enligt förändringen staten kan genom att teckna kapitallån som emitterats av finländska inlåningsbanker till utgången av oktober 2010 kan göra kapitalplaceringar i inlåningsbanker som är livsdugliga och uppfyller kapitaltäckningskraven. Staten kan teckna ett kapitallån

endast om emittenten enligt uppgifterna för det senast rapporterade kvartalet före emissionen av kapitallånet uppfyllde kapitaltäckningskraven enligt kreditinstitutslagen. Enligt den gällande lagen kan staten göra kapitalplaceringar i inlåningsbanker till utgången av april 2010.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft den 1 maj 2010.

MOTIVERING

1 Nuläge och föreslagna ändringar

Sedan slutet av 2008 har den djupa recessionen i världsekonomin haft betydande konsekvenser för den finländska ekonomin. Trots att den senaste tidens fakta pekar på att världsekonomin håller på att återhämta sig kan man inte anse att det rör sig om en säker eller permanent utveckling. Dessutom ser det ut som om olika länder och regioner återhämtar sig i olika takt och med varierande styrka. I synnerhet väntar man sig att det ekonomiska läget i Europa återhämtar sig långsamt och mödosamt, eftersom bland annat den ökande arbetslösheten får hushållen att vara försiktiga. Även om tillväxtmarknaderna klarat sig relativt väl ur krisen kan inte heller de återhämta sig fullständigt om tillväxten i industriländerna är fortsatt svag. Ett nytt särdrag för den pågående recessionen är att världshandeln rasade, och som en följd av detta spreds konsekvenserna exceptionellt stort.

Även om störningarna på den internationella finansmarknaden har minskat tack vare centralbankernas ränte- och likviditetspolitik och marknaden för kortfristig finansiering mellan bankerna fungerar nästan normalt, finns det fortfarande en del misstro mot bankernas kapitaltäckning. Finansmarknaden

och kreditkanalerna måste börja fungera normalt för att krisen ska kunna övervinnas. Detta är emellertid inte tillräckligt i sig. Tills vidare har det gått långsamt för bankerna i många centrala länder att tillfriskna och utvecklingen har varit ojämn. Dessutom är alla problem inte lösta när det gäller att få bankerna i balans. Även strukturella drag är kopplade till krisen, och därmed kommer hela branscher, såsom banksektorn, sannolikt att genomgå en omfattande anpassning som troligtvis bara är i början. Återhämtningen kan i detta avseende bli exceptionellt långvarig.

Finlands ekonomiska situation har snabbt försvagats under de två senaste åren. Det kaos som rått inom finanssystemet och som började i Förenta staterna spred sig mycket snabbt till den internationella finansmarknaden, vilket med sex månaders fördröjning ledde till att den realekonomiska aktiviteten försvagades i så gott som alla industriländer. Finland ingår i den internationella ekonomiska ordningen och drabbades därför också av ekonomisk recession till följd av en kraftigt försämrad exportefterfrågan. Av de gamla EU-länderna har Finland den svåraste situationen, eftersom vår ekonomi är exceptionellt exportberoende, särskilt när det gäller investeringsvaror. På grund av den stora överka-

paciteten till följd av recessionen finns det ännu inte några tydliga tecken på att investeringarna skulle ha börjat öka globalt.

Recessionen har lett till att stimulansåtgärderna i många länder, inklusive Finland, legat på rekordhöga nivåer och varit mycket omfattande. Finanssystemet har i flera länder stötts på många olika sätt, såsom offentliga garantier och kapitalstöd. Centralbankernas monetära politik har varit tillväxtfrämjande och inom finanspolitiken har den offentliga konsumtionen ökat och investeringsprogram dragits igång. Syftet med stimulansåtgärderna är att dämpa konjunktursvackan, få arbetslösheten att öka långsammare och se till att konjunkturons inverkan på företagets villkor, arbetskraftsmängden och produktiviteten blir så liten som möjligt. Det är än så länge för tidigt att utvärdera utfallet av stimulansåtgärderna, men de har haft en väsentlig inverkan på den senaste tidens uppmuntrande besked om ekonomisk aktivitet både inom och utanför landets gränser.

Enligt den allmänna uppfattningen började den internationella ekonomin återhämta sig mot slutet av 2009. På grund av vår produktionsstruktur kommer Finland däremot att märka av denna återhämtning relativt långsamt och kommer sannolikt att återhämta sig först när de viktigaste exportländerna har återhämtat sig. Dessutom var den samhälls-ekonomiska nedgången exceptionellt brant i Finland. Bruttonationalprodukten minskade med ca 7,5 procent 2009 och den förväntade tillväxten 2010 är bara 0,5—1 procent. I Finland börjar den ekonomiska tillväxttakten avta också på grund av att befolkningen i arbetsför ålder minskar.

Arbetslösheten ökar snabbt och 2010 kommer arbetslösheten sannolikt att stiga till 10,5 procent i genomsnitt, vilket är två procent mer än i genomsnitt 2009. Antalet arbetslösa stiger på motsvarande sätt till nästan 300 000 personer. Sysselsättningsnivån sjunker till ca 66 procent, vilket är samma nivå som för tio år sedan. En så stor misshushållning med resurser hotar att också märkbart försvaga våra tillväxtmöjligheter, eftersom en del av produktionsresurserna förlorar sin funktionsduglighet. Dessutom vet vi att konjunktursvängningar leder till att en del av arbetslösheten blir långtidsarbetslöshet, vilket

ytterligare förvärrar situationen bland annat genom att humankapitalet förfaller.

En annan starkt bidragande faktor till långsam återhämtning kommer att vara situationen inom exporten. Den långvariga positiva exportutvecklingen tog slut när den aktuella recessionen började. År 2008 var exportens andel av bnp rekordhöga 47 procent. Med andra ord är exporten av central betydelse för en återhämtning. Hur den utvecklas i framtiden beror dels på hur den internationella ekonomin återhämtar sig, dels på hur återhämtningen sker. Exportindustrins beroende av efterfrågan på investeringsvaror, som återhämtar sig långsamt, kastar en skugga över de närmaste årens tillväxtutsikter. Dessutom har den starka euron under den senaste tiden försämrat vår konkurrenskraft i förhållande till konkurrerande länder.

Banksektorn i Finland har tills vidare klarat sig väl genom krisen, och beskrivande för detta är att inte en enda bank har behövt statsborgen för sin upplåning. Detta beror delvis på Europeiska centralbankens monetära politik och tillgången till likviditet och delvis på att företagets kreditefterfrågan blivit svagare. Bankernas stramare långgivning och företagets brist på investeringar har bidragit till detta. Europeiska centralbankens monetära politik och tillgången till likviditet kommer enligt prognoserna generellt att se ut ungefär som för närvarande, åtminstone under den första hälften av 2010.

Med tanke på bankernas lönsamhet kan man ändå vänta sig att de svåraste tiderna kommer den här vintern och därefter. Även om den värsta ekonomiska störtstycket uppenbart redan är över kommer företagets problem att tillspetsas och arbetslösheten att nå sin kulmen först senare. Båda faktorerna kommer att inverka på såväl bankernas kreditförluster som deras finansnetto. Även om bankernas kapitaltäckning fortfarande är hög och deras förlusttålighet god är det i praktiken omöjligt att uppskatta hur den övergripande utvecklingen i och utanför Finland kommer att påverka de förväntningar som inverkar på förtroendet.

Om det går riktigt illa kan en svagare lönsamhet för bankerna leda till att deras egen finansiering bli dyrare och särskilt tillgången till långfristig finansiering komma att påver-

kas. Detta gäller i synnerhet om den spirande tillväxten utomlands till stor del har byggt på omfattande stimulanspaket från statens sida. Men det är också möjligt att investeringarna tar fart inom en viss del av ekonomin samtidigt som recessionen inom en annan del av ekonomin är som värst. I båda fallen är det ytterst viktigt att trygga företagens finansiering. Därför bör bankerna även i fortsättningen ha möjlighet att få såväl statsborgen för sin upplåning som statligt kapitallån för att säkerställa sin kapitaltäckning.

Enligt 15 § 2 mom. i lagen om statens kapitalplaceringar i inlåningsbanker (1171/2009) staten kan genom att teckna kapitallån som emitterats av finländska inlåningsbanker till utgången av april 2010 göra kapitalplaceringar i inlåningsbanker som är livsdugliga och uppfyller kapitaltäckningskraven. Det föreslås att momenten ändras så att statens kapitalplaceringar kan göras till utgången av oktober 2010. Staten kan teckna ett kapitallån endast om emittenten enligt uppgifterna för det senast rapporterade kvartalet före emissionen av kapitallånet uppfyllde kapitaltäckningskraven enligt kreditinstitutslagen (121/2007).

Finansinspektionen bedömer att de finländska bankernas kapitaltäckning för närvarande är stark. Också förtroendet för deras verksamhet är fortfarande gott. De finländska bankerna har sålunda inte något direkt behov av statligt stöd.

Vid sidan av statsborgen är statens placeringar i kapitallån som bankerna emitterat ett viktigt instrument för att å ena sidan upprätthålla förtroendet för de finländska finansiella institutens funktionsförmåga och å andra sidan säkerställa bankkundernas tillgång till finansiering. Möjligheterna till stöd förbättrar bankernas ställning vid medelsanskaffningen.

Även om störningarna på den internationella finansmarknaden har minskat tack vare centralbankernas ränte- och likviditetspolitik och marknaden för kortfristig finansiering mellan bankerna fungerar nästan normalt, finns det fortfarande en del misstro mot bankernas kapitaltäckning. I många centrala länder har det gått långsamt för bankerna att tillfriskna och utvecklingen har varit ojämn. Dessutom är alla problem inte lösta när det gäller att få bankerna i balans.

Banksektorn i Finland har tills vidare klarat sig väl genom krisen, och beskrivande för detta är att inte en enda bank har behövt statsborgen eller statliga kapitalplaceringar för sin upplåning. Med tanke på bankernas lönsamhet kan man ändå vänta sig att de svåraste tiderna kommer den här vintern och därefter. Även om den värsta ekonomiska störtdykningen uppenbart redan är över kommer företagens problem att tillspetsas och arbetslösheten att nå sin kulmen först senare. Båda faktorerna kommer att inverka på såväl bankernas kreditförluster som deras finansnetto. Även om bankernas soliditet fortfarande är hög och deras förlusttålighet god är det i praktiken omöjligt att uppskatta hur den övergripande utvecklingen i och utanför Finland kommer att påverka de förväntningar som inverkar på förtroendet.

Om det går riktigt illa kan en svagare lönsamhet för bankerna leda till att deras egen finansiering bli dyrare och särskilt tillgången till långfristig finansiering komma att påverkas. Detta gäller i synnerhet om den spirande tillväxten utomlands till stor del har byggt på omfattande stimulanspaket från statens sida. Men det är också möjligt att investeringarna tar fart inom en viss del av ekonomin samtidigt som recessionen inom en annan del av ekonomin är som värst. I båda fallen är det ytterst viktigt att trygga företagens finansiering. Syftet med propositionen är också att säkerställa att livsdugliga och solventa finländska banker även i fortsättningen kan finansiera företag och hushåll. Avsikten med propositionen är inte att stödja banksektorn eller någon enskild bank utan dess målsättning är helhetsekonomisk.

I de flesta av Europeiska unionens medlemsstater har man vidtagit eller börjat vidta åtgärder för att fortsätta rekapitaliseringen av bankerna. Propositionens målsättning är sålunda dessutom att trygga de finländska inlåningsbankernas förutsättningar att på jämlika villkor konkurrera med de övriga europeiska bankerna på finansmarknaden.

2 Europeiska unionens lagstiftning

Inom Europeiska unionen gäller ingen särskild lagstiftning om kapitalplaceringar i banker, utan på sådana placeringar tillämpas

unionens bestämmelser och föreskrifter om statligt stöd. Artiklarna 87 och 88 (tidigare artiklarna 92 och 93) i EG-fördraget förbjuder statligt stöd som snedvrider eller hotar att snedvrیدا konkurrensen på den gemensamma marknaden. Som förenligt med den gemensamma marknaden kan enligt artikel 87.3 b anses stöd för att avhjälpa en allvarlig störning i en medlemsstats ekonomi. Enligt artikel 88 ska kommissionen fortlöpande granska alla stödprogram. Enligt artikeln kan kommissionen besluta att stöd som lämnas av en stat eller med statliga medel inte är förenligt med den gemensamma marknaden och kan då kräva att medlemsstaten upphäver eller ändrar dessa stödåtgärder inom den tidsfrist som kommissionen fastställer. Om staten i fråga inte rättar sig efter kommissionens beslut inom föreskriven tid får kommissionen enligt artikel 88.2 i EG-fördraget hänskjuta ärendet direkt till domstolen.

Rådet har antagit förordning (EG) nr 659/1999 om tillämpningsföreskrifter för artikel 93 i EG-fördraget. Enligt förordningens artikel 2 ska alla planer på att bevilja nytt stöd anmälas i god tid till kommissionen av den berörda medlemsstaten. Kommissionen ska pröva anmälan så snart den har mottagits. Om kommissionen efter en preliminär granskning finner att en anmäld åtgärd inte föranleder tveksamhet i fråga om dess förenlighet med den gemensamma marknaden, ska den besluta att åtgärden är förenlig med den gemensamma marknaden (artikel 4.3). Om kommissionen efter en preliminär granskning finner att en anmäld åtgärd föranleder tveksamhet i fråga om dess förenlighet med den gemensamma marknaden, ska den besluta inleda ett förfarande enligt fördraget (artikel 4.4). Beslut som avses i artikel 4.4 ska fattas inom två månader från det att kommissionen mottagit anmälan. Om kommissionen anser att tveksamhet inte längre föreligger i fråga om den anmälda åtgärdens förenlighet med den gemensamma marknaden, ska den besluta att stödet är förenligt med den gemensamma marknaden (artikel 7.3). Enligt artikel 7.4 får ett positivt beslut förenas med villkor. Om kommissionen finner att det anmälda stödet inte är förenligt med den gemensamma marknaden, ska den besluta att stödet inte får införas (artikel 7.5).

Sedan sommaren 2007 har kommissionen behandlat flera fall av bankstöd i bl.a. Nederländerna, Belgien, Storbritannien, Sverige, Tyskland och Danmark. Besluten har i regel varit positiva.

Kommissionen publicerade den 13 oktober 2008 ett meddelande om tillämpning av bestämmelserna om statligt stöd till finansiella institut, i samband med den globala finans-krisen. I den rådande synnerligen svåra situationen har flera av Europeiska unionens medlemsstater fattat ensidiga beslut om stöd till sina banksektorer eller till enskilda banker. Syftet med kommissionens meddelande är att hjälpa medlemsstaterna att följa gemensamt överenskomna principer för bankstöd och återställande av förtroendet för finansmarknaden på så sätt att också principerna för statsstöd beaktas.

I meddelandet understryks att stöden ska vara tidsbestämda och klart inriktade samt att beloppen ska vara fastställda. Dessutom understryks i meddelandet att stödet ska vara nödvändigt för att trygga bankernas verksamhet, att stödmottagarna blir återbetalningsskyldiga och att myndigheterna ska se till att de stödtagande bankerna inte använder stödet för att expandera sin verksamhet. I meddelandet nämns flera villkor som stödet ska uppfylla för att kommissionen ska anse det vara fråga om tillåtet statligt stöd.

Kommissionen publicerade den 5 december 2008 ett nytt meddelande (2009/C 10/03) om rekapitalisering av finansinstitut under den rådande finanskrisen: begränsning av stödet till minsta möjliga och garantier mot otillbörlig snedvridning av konkurrensen.

I det nya meddelandet anser kommissionen att man i samband med rekapitaliseringen av bankerna måste göra en klar skillnad mellan å ena sidan sunda och solventa banker och å andra sidan krisbanker. Villkoren för att staten ska bevilja sunda banker kapitaltillskott bör vara sådana att bankerna åläggs att betala tillräcklig ersättning och att de sporrar bankerna att ersätta statens placering med privat kapital eller att återbetala placeringen till staten så snart som möjligt efter att marknadssituationen normaliserats. Staten kan göra kapitalplaceringar på flera sätt, t.ex. som kapitallån eller direkta aktieplaceringar.

Kommissionen beslutade den 11 september 2009 att systemet enligt den gällande lagen om statens kapitalplaceringar är förenligt med EU:s regler för statligt stöd.

Sverige

Sveriges riksdag godkände den 29 oktober 2008 regeringens proposition 2008/09:61 Stabilitetsstärkande åtgärder för det svenska finansiella systemet.

Åtgärderna för att förstärka marknadens stabilitet utgör en helhet till vilken för det första hör regeringens förordning om statliga garantier till banker m.fl. Sveriges riksdag godkände utöver garantisystemet också regeringens proposition med förslag till lag om statligt stöd till kreditinstitut (lag (2008:814) om statligt stöd till kreditinstitut). Stöd kan ges t.ex. i form av garantier eller kapitaltillskott. Lagen trädde i kraft den 28 oktober 2008. I lagen fastställs inga gränser för stödåtgärdernas belopp.

Kapitalplaceringarna ska i första hand göras som placeringar i bankernas aktiekapital. Riksgäldskontoret bereder förslag till regeringens beslut om statligt stöd i form av aktiekapitalplaceringar. Lagen ställer inga detaljerade villkor för kapitalplaceringar utan villkoren bestämmas av regeringen. Ett allmänt stöd villkor är bl.a. att kreditinstitutets ägare primärt ansvarar för institutets förluster. Som vederlag för stöd i form av aktiekapitalplacering föreslås staten i första hand få preferensaktier med stark rösträtt. Regeringen inrättade dessutom en särskild stabilitetsfond till vilken den avsätter 15 miljarder svenska kronor (ca 1,5 miljarder euro). Till fonden överförs också de framtida intäkterna av stödåtgärderna.

Sveriges regering gav den 9 februari 2009 förordningen om kapitaltillskott till solventa banker m.fl. (SFS 2009:46). Förordningen trädde i kraft den 17 februari.

De institut som får möjlighet att ta emot kapitaltillskott är banker, bostadsinstitut och kreditmarknadsbolag som riktar sig mot kommuner samt som har säte i Sverige. Den totala ramen för kapitaltillskottsprogrammet är 50 miljarder kronor. Det kapitaltillskott som lämnas till ett enskilt institut får uppgå till högst det belopp som motsvarar en ök-

ning med två procentenheter av institutets kapitaltäckningsgrad.

Stödåtgärderna skulle ursprungligen upphöra i augusti 2009, men stödet fortsatte sedan till februari 2010. I slutet av januari 2010 beslutade man att kapitalplaceringar ännu ska kunna göras till den 17 augusti 2010.

Före juli 2009 har stödet använts en gång vid Nordea Bank AB:s riktade emission, där staten behöll sin ägarandel på 19,9 % genom en placering på ca 515 miljoner euro.

Danmark

Danmarks regering överlämnade den 8 oktober 2008 till folketinget en proposition om stabilisering av det finansiella systemet. Folketinget godkände propositionen den 10 oktober och lagen om finansiell stabilitet (lov om finansiell stabilitet) trädde i kraft den 11 oktober 2008. Den temporära lagen gäller till den 30 september 2010. Staten grundar ett egendomsförvaltningsbolag (Afviklingsselskabet). Bolaget svarar för den lagstadgade garantin för insättningar och skuldförbindelser samt för sanering av banker med solvensproblem enligt vad som föreskrivs i lagen. Bolaget kan ta upp lån för att finansiera sin verksamhet. De banker som deltar i åtgärderna svarar för egendomsförvaltningsbolagets åtaganden. Bankernas sammanlagda andel av egendomsförvaltningsbolagets åtaganden är 35 miljarder danska kronor (ca 4,7 miljarder euro), vilket motsvarar ca två procent av Danmarks bruttonationalprodukt.

Danmarks regering och en omfattande majoritet av de i parlamentet representerade partierna avtalade den 18 januari 2009 om ett program för rekapitalisering av de danska bankerna och hypoteksbankerna. Enligt programmet reserverade danska staten sammanlagt 100 miljarder danska kronor (ca 13,4 miljarder euro) för en kapitalplacering som räknas till det primära kapitalet i danska banker. Kapitalplaceringen görs i form av ett kapitallån, varav 75 miljarder danska kronor (ca 10 miljarder euro) reserverades för bankerna och 25 miljarder danska kronor (ca 3,4 miljarder euro) för hypoteksbankerna.

En förutsättning för statens kapitalplacering är att bankens primära kapital efter kapi-

talplaceringen uppgår till minst 12 procent. Räntan på kapitallånet bestäms på basis av den kreditklass som respektive bank är placerad i samt bankens kapitalräckning och likviditetsrisk och ligger mellan nio och 11,25 procent. Lån kunde sökas till den 30 juni 2009. Låntagaren ska förbinda sig att främja kreditgivningen. Utdelningar är förbjudna till den 30 oktober 2010, varefter utdelningar får betalas endast av den ifrågavarande räkenskapsperiodens vinst. Kapitaltillskott söktes till ett sammanlagt belopp av 67 miljarder danska kronor av 50 banker.

Programmet innebär vidare bl.a. att statsborgen som godkänts hösten 2008 förlängdes till 2013, att insättningsgarantins maximibelopp höjdes och att Finanstilsynet gavs höjda anslag.

Storbritannien

Storbritanniens regering lade fram ett omfattande bankstödsprogram för att förhindra att krisen på finansmarknaden slår ut landets största banker. Programmet innebär att centralbanken ger de krisdrabbade bankerna kapitaltillskott för att förbättra deras likviditet, solvens och kreditmöjligheter. Centralbanken garanterar också bankernas upplåning. Programmet omfattar sammanlagt 500 miljarder pund (ca 640 miljarder euro) och består av den brittiska centralbankens likviditetsstöd på 200 miljarder pund, 250 miljarder pund i statsgarantier för bankernas upplåning samt 50 miljarder pund i kapitaltillskott till de åtta största bankerna. Som vederlag för kapitaltillskottet får staten preferensaktier eller röststarka aktier i bankerna. Bankerna måste betala för statsgarantierna. Kapitaltillskott har använts till ett belopp av ca 37 miljarder pund.

Vissa andra europeiska stater

Även i flera andra europeiska stater fattade regeringarna beslut om olika stödåtgärder. Åtgärderna har bl.a. inneburit statliga övertaganden av banker, statliga kapitaltillskott, statsgarantier för bankers upplåning samt överföring av bankers problemkrediter till statsfinansierade fonder. Vissa stater, t.ex.

Storbritannien, har sammanställt alternativen till ett program.

Tysklands regering beslutade om 500 miljarder euros stödåtgärder för finanssektorn. Enligt programmet kan staten ställa garantier till ett värde av 400 miljarder euro för bankernas upplåning. Dessutom har regeringen beredskap att ge bankerna 80 miljarder euro i kapitaltillskott. I programmet ingår också en 20 miljarder euros reservering för att täcka eventuella framtida förluster.

I Frankrike ska ett 320 miljarder euros garantisystem för bankernas likviditet och krediter återställa det finansiella systemets stabilitet och förtroendet för systemet. För eventuella kapitaltillskott reserverades dessutom 40 miljarder euro. För administreringen av stödsystemet har grundats ett särskilt bolag vars verksamhet staten garanterar. Bolaget beviljar bankerna kapitallån eller tecknar preferensaktier i bankerna, beroende på vilket alternativ de väljer. I början av 2009 placerade bolaget 10,5 miljarder euro i sex olika banker.

Italiens finansministerium har fått befogenheter att ge landets banker kapitaltillskott och garantera deras upplåning. De banker som ansöker om stöd måste förbinda sig till ett treårigt stabiliseringsprogram och ge rapporter om bankens utdelningspolitik. Ministeriet kan dessutom ställa garantier för nödfinansiering till centralbanken och till inlåningsbankerna samt till dessas utländska filialer och dotterbolag. I juni 2009 rekapitaliserade Italiens regering en bank med 1,45 miljarder euro.

Nederländernas regering kan ställa 200 miljarder euros garantier för bankernas medelsanskaffning. Dessutom har regeringen beslutat inrätta en fond på 20 miljarder euro som senare kan ökas vid behov. Fonden kan användas för att stödja bankers likviditet. Fonden kan också bevilja banker kapitaltillskott. För att en bank ska få stöd ur fonden måste den vara livsduglig.

3 Propositionens konsekvenser

Propositionens syfte är förlänga till utgången av oktober 2010 det att varje finländsk inlåningsbank få möjlighet att med

hjälp av statens kapitalplacering öka sitt primära kapital. Alla inlåningsbanker med koncession i Finland har fortfarande rätt att emittera kapitallån som staten tecknar som kapitalplaceringar.

Den 31 december 2009 uppgick de i Finlands auktoriserade inlåningsbankernas konsoliderade primära kapital till sammanlagt ca 20 miljarder euro. Om alla banker utnyttjar möjligheten till statliga kapitalplaceringar skulle statens placeringar i bankernas kapital uppgå till sammanlagt ca 3 miljarder euro.

Konsekvenserna för statens ekonomi är beroende av i vilken utsträckning finländska banker utnyttjar möjligheten till sådana kapitalplaceringar som det här är fråga om. Om samtliga inlåningsbanker fullt ut utnyttjar möjligheten kommer statens ränteinkomster att uppgå till ca 270 miljoner euro per år. Statens ränteutgifter för finansieringen av kapitalplaceringarna uppgår enligt förslaget till ca 100 miljoner euro per år.

Om den ekonomiska situationen blir sämre i Finland och bankerna i betydande utsträckning utnyttjar möjligheten att staten tecknar kapitallån som de emitterar, kommer åtgärden att förbättra bankernas kapitaltäckning och kreditgivningsförmåga. Framförallt under en eventuell recession är det med tanke realekonomins utveckling av största vikt att bankernas kreditgivningsförmåga upprätthålls. De möjligheter som den föreslagna lagen innebär är dessutom ägnade att förstärka det finländska banksystemets kapitalbas och ökar sålunda också stabiliteten på finansmarknaden.

De föreslagna bestämmelserna om kapitalplaceringar gäller fortfarande endast funktionsdugliga och solventa banker. Om däremot en enskild inlåningsbank som är betydelsefull för Finlands finansiella system får allvarliga lönsamhets- och solvensproblem kan situationen inte lösas med den lag som föreslås i denna proposition. I så fall ska lagen om statens säkerhetsfond (379/1992) tillämpas.

4 Beredningen av propositionen

Lagförslaget har beretts som tjänsteuppdrag vid finansministeriet.

Enligt artikel 2.1 i rådets beslut om nationella myndigheters samråd med Europeiska centralbanken rörande förslag till rättsregler (98/415/EG) ska medlemsstaternas myndigheter höra Europeiska centralbanken om varje förslag till rättsregler inom dess behörighetsområde enligt fördraget och särskilt i fråga om bl.a. regler som gäller finansiella institut i den mån de har en påtaglig inverkan på de finansiella institutens och marknadernas stabilitet. Därför har propositionen sänts på remiss till Europeiska centralbanken.

5 Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 maj 2010.

Med stöd av det som anförs ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

*Lagförslag***Lag****om ändring av 15 § i lagen om statens kapitalplaceringar i inlåningsbanker**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 22 december 2009 om statens kapitalplaceringar i inlåningsbanker
(1171/2009) 15 § 2 mom. som följer:

15 §

Ikraftträdande

Med stöd av denna lag får kapitallån tecknas
högst till och med den 31 oktober 2010.

Denna lag träder i kraft den _____ 20__ .

Helsingfors den 30 mars 2010

Republikens President

TARJA HALONEN

Förvaltnings- och kommunminister *Mari Kiviniemi*

*Bilaga
Parallelltext*

Lag

om ändring av 15 § i lagen om statens kapitalplaceringar i inlåningsbanker

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 22 december 2009 om statens kapitalplaceringar i inlåningsbanker
(1171/2009) 15 § 2 mom. som följer:

Gällande lydelse

15 §

Ikraftträdande

Med stöd av denna lag får kapitallån tecknas högst till och med den 30 april 2010.

Föreslagen lydelse

15 §

Ikraftträdande

Med stöd av denna lag får kapitallån tecknas högst till och med den 31 oktober 2010.

Denna lag träder i kraft den 20 .